

Den Blaa Hawaii

**MEDLEMSBLAD FOR STAVANGER FILATELIST-KLUB
AUGUST 2023**

Rogalands fortid - utstilling på Posten 1988-89

Norsk Frimærke-Club

Dykk i arkivet -

Postgangen mellom Stavanger og Kristiansand

Om oss selv og mye mer . . .

Vel møtt!

Velkommen til frimerkesamleriets gleder. Gjennom et langt liv har jeg hatt gleden med å samle på frimerker. Et av mine evigvarende prosjekt er å lage et egenutformet norgesalbum. Det er en kreativ dynamikk fra min side når det gjelder innhold og form som stadig utvikles. Noe som gjør at album-siden aldri blir ensformig. Og det er alltid en glede å sette seg ned og lage nye sider i mitt norgesalbum.

Et utstillingsekspонат er det stikk motsatte. Her er gleden å kunne raffinere og utvikle presentasjonen innenfor utstillingklassenes strenge reglement. Også dette er et dypdykk inn i samleriets mangfoldige verden.

Kanskje du også kan finne et utstillingstema i din samling av postale objektet som kan bli et eksponat, til egen og andres glede. Det er bare å starte og du kan søke og få råd blant medlemmene.

Takk til de velvillige foredragsholdere som gleder oss med å dele av sine kunnskaper i løpet av høsten.

Usignerte artikler er skrevet av redaktøren, som har tatt de fleste bildene. Redaksjonen avsluttet 30. juli.

Styret i Stavanger: Filatelist-Klub: Erik Chr. Martens (leder), Karl Kalvik (nestleder/kasserer), Gjert Bergesen (sekretær), Eirik Ovesen, Einar Sanstøl.

Varamedlemmer: Tove Rettedal, Kåre Skjæveland

Den Blaa Hawaii

Redaktør: Erik Chr. Martens

erik.martens@lyse.net

Medlemsblad utgitt av Stavanger Filatelist-Klub.

Org.nr. 984 102 062, Bank 3201 13 84 349, Vipps 10 4869

HØSTENS MØTER-23

Stavanger Filatelist-Klub

August 22.

VELKOMMEN !

September 12.

Geir Sør-Reime:
Emiratene - Veien til
egne frimerker på
1960-tallet

September 26.

John-Arne
NorStamps Paulsen:
kasser med
filatelistiske go'biter

KLUBB-AUKSJON

**Frimerkets dag
7.oktober**

Oktober 10.

Odd Arve Kvinnes-
land: «Danmark, et
gildt samleområde»

Oktober 24.

Helge Berntsen.
Fugler på Utsira

November 14.

Bursdagshøytid
med kake

November 28.

- Oddbjørn Salte
Det norske Postvæsen og
Romsdalsposten -
et Arkivstudie

Desember 12.
Julemat, auksjon

**VELKOMMEN TIL ALLE FRIMERKE-
og POSTKORT-SAMLERE**

Ågesentunet i Hillenvåg, dørene åpner klokken **18:30.**

Møt hyggelige frimerkesamlere til frimerkeprat
og sosialt samvær. Vi serverer kaffe og noe å bite i.

Bytteleder Jens Byberg har mange utvalgshefter, som gir deg
gode og rimelige muligheter for supplement til samlingen

Aktive medlemmer

MEDLEMSMØTER 2022:

Det er avholdt 18 medlemsmøter på Ågesentunet.
Det totale møtedeltagelse var **554** fordelt på 550 -
hovedmedlemmer og 4 støttemedlemmer.

I løpet av året har vi hatt 5 gjester hvorav noen er blitt medlemmer.
Gjennomsnitt deltagere på klubbmøtene har vært 31.

Av klubbens 95 medlemmer har 51 deltatt på minst 1 møte.
SFK har gledelig fått **7** nye medlemmer i løpet av 2022.

MØTEDELTAGELSE

Medlemmer som har deltatt på alle **18** møter i 2023:
Bernt Tjensvold, Eivind Eikenes, Ove Nilsen, Einar Sanstøl,
Kåre Skjæveland, Åshild Østin Ommundsen,
Njål Oftedal Jacobsen og Rolf Helgeland.

Medlemmer med deltagelser på **17** møter: Jens Byberg,
Erik Chr. Martens, Karl Kalvik og Andrea Avellone

ÅRSJUBILEER

Vi gratulerer:

Eivind Roalø, John Arild Rønneberg og Reidar Taarland med
deltagelse på **100** møter. Diplom og jakkemerke.

45-års medlemskap:

Atle Fossmark og Tom Ivar Vassøy..

Adelskalenderen

Torstein Sæbø 618,
Atle Fossmark 561,
Rigmor Undset 488,
Bernt Tjensvold 445,
Karl Kalvig 432,
Gjert Bergesen 395,

Kåre Skjæveland 393
Hallvard Slettebø 392.

**Statistikken gjennom
alle tider toppes av:**

Jakob Schawland 665,
Torstein Sæbø 618,
Sverre Boye 596,

Et aktivt første halvår 2023

Hvilken glede å starte det nye året uten en pandemi som lurte i bakgrunnen med trussel om nedstengning.

John-Arne «NorStamps»

Paulsen åpnet vårens møter. Han kom med de populære kasser med filatelistiske go'biter.

Geir Sør-Reime ga oss et interessant innblikk i bruk av stempelmerker for lovlig og ulovlig narkotika omsetning i USA

Hallvard Slettebø presenterte Speiderfilateli fra Rogaland.

Årsmøtet gikk av stabelen under sikker ledelse av Atle Fossmark.

Styret fikk denne sammensetning:

Erik Chr. Martens (leder)

Karl Kalvik (nestleder/kasserer)

Gjert Bergesen (sekretær)

Eirik Ovesen, Einar Sanstøl styremedlemmer.

Tove Rettedal, Kåre

Skjæveland varamedlemmer

Snitt deltagere
på vårens
møter: **33**

Einar Sanstøl, ga oss en interessant oversikt over: Utkast og prøvetrykk av frimerker. Noen ble realisert andre ikke. Andre rariteter.

Odd Arve Kvinnesland
holdt et interessant kåseri
om «Latvia 1918-1940»

Erik Martens, presenter-
te ulike ekspedisjoner på
Svalbard og deres spesial
konvolutter

Jens Byberg, klubbens
bytteleder, sørger for å ha et
stort utvalg på nærmere 200
hefter med frimerker for
salg. Et populært tiltak som
mange setter stor pris på.
Heftene får han tilsendt fra
flere tilbydere. Heftene inne-
holder frimerker fra en rekke
land, som er av interesse for
klubbens medlemmer og de-
res samlinger.

*Geir A. Hansen leter etter
noe interessant, mens Reidar
Taarland supplerer sin
Frankrike samling.* ↘

Kåre Skjæveland har i løpet av våren
gledet med klubbauksjoner. Her har objekter
fått ett nytt hjem og klubbkassen et hyggelig

*Nå gjelder det å få oversikt over
dagens auksjonsobjekter*

To kort fra Eiganesveien

Brevkortene tilhører Stavanger Filatelist-Klubs
samling av eldre brevkort fra Stavanger.

Eldre motiv fra
Egenesveien,
lystrykk, med det
solide steingjerde
for Ledaal.
Kort nr. 304181
Enerett Arnt
Michaelsen. 1906.
Postgått 1906.

Det neste kort
sendt 1916, hånd-
kolorert lystrykk
Egenæsveien (nå
skrevet med æ)
Steingjerdet er
flyttet og veien er
utvidet.
Utgiver:
Lars Olsen,
Stavanger.
Signaturen på
kortet kan synes å
være husets eier
L. Berentsen

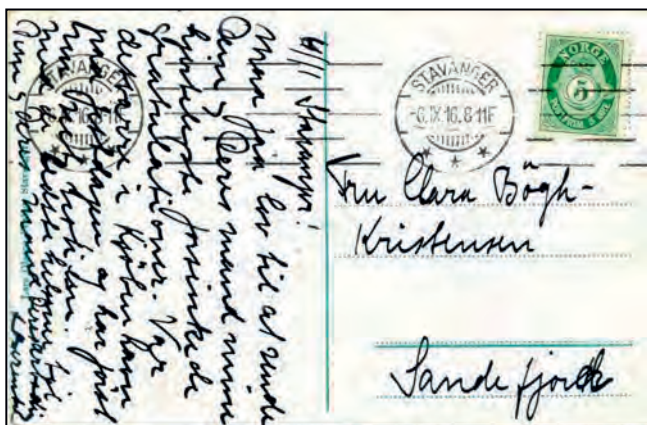
Eiganesveien 38, huset på kortet, er fra ca 1850, da eiendommen ble fraskilt Ledaal og solgt til familien Gabrielsen. Huset og låven er oppført ca 1850.

Berentsen kjøpte eiendommen ca 1880 og oppførte huset Breidablikk 1882. Navnet Breidablikk ble gitt av Berentsen. Fra ca 1900 ble nr. 38 bebodd av Lars Berentsen og hans 2. kone, mens søsknene fra 1. ekteskap, Karoline, Olga og Erik ble boende på Breidablikk.

Huset er ikke en del av Museum Stavangers Breidablikk, men er eid og disponeres av Stavanger kommune.

Begge kort poststempelt Stavanger maskin med sveitserstempel, 3 åpne stjerner 27.06 3-3 E, med 3 lukkede stjerner –6.IX 16. 8-11F.

Eiganesveien er en eldgammel ferdselsvei fra bygdene i vest til Stavanger, til byen ved Vågen.

På 1700-tallet ble veien utbedret. Det var da behov for god forbindelse mellom byen og Eiganesmarkene. De var i byens eie og ble på denne tiden delt i løkker og «loddet» ut som beitemark for husdyr tilhørende byens velhavende borgere. Brødrene Jacob og

Gabriel Kielland kom på denne tiden til Stavanger, fra Sogndalstrand. De oppførte snart hver sin lystgård på Eiganes: Ledaal og Holm-egenes. Eiganesmarkene var fra gammelt av en forblåst, steinet lyngmark. Tilknyttet lystgårdene ble det nå anlagt hager og plantet trær. Løkkene ble innhegnet med doble steingarder. Sammen ga dette livd for vær og vind og en bydel som i dag framstår som veletablert og med et grønt særpreg. Den blomstrende hermetikkindustrien, sist på 1800-tallet førte med seg vekst, liv og røre, men også atskillig støy og dårlig luft. Mange velstående

borgere bosatte seg derfor utenfor bykjernen. «Breidablikk», gamle «Solvang», Eiganesveien 28 og «Munkehagen» er tidlige eksempler på det.

(Tekst er hentet fra introduksjonen av boken «Eiganesveien, fra kjerrevei til praktgate» av Hild Sørby og Per Th. Grimnes)

Det er fortsatt et attraktivt område av Stavanger med velholdte og store hus som omsettes for rekordbeløp i eller nær Eiganesveien.

Atle kåserer for et lydhørt publikum

FRIMERKESKOLE PÅ BRYNE

lørdag 18. februar

Bryneklubben står for andre gang som arrangør av Frimerkeskolen. Et vellykket opplegg i regi av Svein Inge Torgersen og klubbens medlemmer. Fra SFK deltok fire. Kursleder var Øivind Westbø, som innledet om stempler før 1875. Odd Arve Kvinnesland: Ambulerende stempler, hva og hvordan samle? Atle Fossmark: Postsensur i

Stavanger med spesiellvekt på aprildagene 1940. Hallvard Slettebø: Posthistorie 2B - stempeleksponat. «Slik kan du bygge opp og stille ut et stempeleksponat. Han forklarte reglement og retningslinjer og viste eksempler. Det ble en lørdag med interessant påfyll av kunnskap og hyggelig samvær med andre frimerkesamlere

Stanley Gibbons Great Britain Concise

Nylig ble en ny utgave av den populære Stanley Gibbons Great Britain Concise Catalogue presentert for salg.

På omslaget bilde av frimerke med kong Charles III. I følge Stanley Gibbons fortsetter katalogen å gi den perfekte oversikt for frimerkesamleren som søker omfattende informasjon om Storbritannias frimerker.

FRIMERKEUTSTILLINGER

IBRA 2023, mai 28, frimerkeutstillingen i Tyskland!

Turid Veggeland: Bitter Pills and Strong Drops - Gull 93p – (motiv)
Hallvard Slettebø var kommisjonær.

NORDIA 2023, 2. til 4. juni, Garðabær, Island

Hallvard Slettebø: Norway in Amerika poeng
Stor Vermeil + ærespris

Erik Chr. Martens: Brighter days ahead 74poeng Sølv

Odd Arve Kvinnesland: Poststeder, ambulerende post-ekspedisjoner og feltpostkontor i Øst-Karelen 1941-1944 78poeng Stor Sølv. (Odd Arve er hovedmedlem i Farsund Filatelistisk forening og medlem i SFK).

Atle Fossmark var jurymedlem og kommisjonær

Harstad 23

HARSTAD 23, 26. til 29. juni, nasjonal frimerkeutstilling, 2023

John Tidemand Jensen: Posthistorie United Kingdom of Great Britain and Ireland. Postage stamps and mail during the era of Queen Victoria 1840-1901 83 poeng - stor vermeil

Odd Arve Kvinnesland: Posthistorie Bergensbanen postekspedisjon med forløpere 1883-1940 88 poeng 83 poeng - gull

Odd Arve Kvinnesland: posthistorie Skipspostekspedisjonene underlagt Svolvær og Narvik postkontor 83 poeng 5 Odd Arve Kvinnesland Tradisjonell Herm Island 1949-1969 71 poeng—stor sølv (Odd Arve er hovedmedlem i Farsund Filatelistisk forening og medlem i SFK).

Halvard Slettebø – juryens leder og **Atle Fossmark** jurymedlem

Utstillingen hadde 71 eksponat fordelt på 271 utstillingsrammer.

Rogalands fortid – utstilling på Posten 1988-89

Geir Sør-Reime

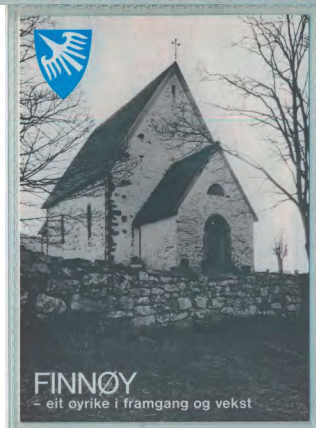

I 1988-89 hadde Geir Sør-Reime ansvar for utstillingen 'Rogaland fortid – utstilling på Posten' som ble vist på en rekke poststeder i Stavanger postområde, i tillegg ble den også vist på Sandnes postkontor. Utstillingen var et samarbeid mellom Arkeologisk museum i Stavanger og Stavanger postdistrikt. Geir Sør-Reime var prosjektleder for utstillingen, og hadde ansvar for idé og innhold, og også det praktiske med å flytte utstillingen fra poststed til poststed.

Utstillingen besto av en skjerm med informasjon om fortidsminner i det aktuelle postkontorets nærområde. Det var også til salgs relevant litteratur som var utstilt sammen med utstillingen og som kunne betales med postgirokort som var lagt inn i hvert hefte/bok.

Strandbuen 6.juni 1988

Den opprinnelige planen var å vise utstillingen på 14 poststeder: Tau, Jørpeland, Stavanger sentrum (2 ganger), Randaberg, Judaberg, Sola, Tananger, Forsand, Årdal, Hjelme-land, Kvitøy, Sand, Sauda og Vike-våg.

I tillegg ble etter hvert bestemt å vise den på Sjernarøy og i Sandnes, og på følgende postkontor i Stavanger: Tasta, Dusavik, Madla, Kvernevik, Sundebrotet, Kjelveene, Saksemarka, Hillevåg, Mariero, Hinna, Forus, Hundvåg og Jorenholmen.

Utstillingen hadde sitt eget motivs-tempel (uten dato) med museets logo som motiv.

For hvert av de opprinnelige visningsstedene ble det trykt et postkort med påtrykt frimerke (2.90 Tiur).

Det ble også trykt et større opplag uten påtrykt frimerke.

Det ble trykt 1200 kort av hvert motiv med frimerkepåtrykk, og 3000 av hvert motiv uten frimerkepåtrykk. Av de med frimerkepåtrykk ble 100 stk. av Forsandmotivet overtrykt for Sandnes, og 50 stk. av Finnøymotivet for Sjernarøy.

Kortene med og uten frimerkepåtrykk har en forklarende tekst på forsida. På bildesidene er det på de fleste svart-hvitt bilder av fornminner, bare kortet for Sauda har et fargebilde. På bildesidene er det også kommunevåpenet til den aktuelle kommunen, sammen med et slagord.

Bruk av våpen og slagord ble godkjent av kommunene, som også ga økonomiske bidrag til gjennomføringen av utstillingen.

Ryfylke 18. april 1989

Forside på brosjyre delt ut på utstillingen, her stemplet på første dag 1 juni 1988 -Sunde.

Til visningen i Sandnes ble et av helpostkortene overtrykt med sted og dato for visningen der, et motiv fra Sjernarøy ble trykt på Finnøy-kortet for visningen på Kyrkjøy, og i forbindelse med visningene rundt i Stavanger, ble det trykt på en relevant illustrasjon av funn fra området på et helpostkort laget for Jernaldergården.

Brev til USA stemplet med Jernaldergardens motivstempel og datostemplet Stavanger

Til produksjon av kortene til visningen på poststeder i Stavanger ble 50 kort for hver av de 13 poststedene overtrykt med lokalt motiv. 650 kort må altså trekke fra totalopplaget på 1200, i tillegg til 200 ødelagte kort som ble returnert og erstattet med kort med 3-kroners påtrykk, se nedenfor.

Etter portoøkningen 1.mars 1989, ble 100 sett av helpostkortene forsynt med et 10 øre Posthorn tiltrykk.

Det var en del problemer med pen

Forside på helpostkort med 10 øre tilleggspåtrykk (ikke laget for Jernaldergården)

avstempling av kortene på poststeden, spesielt fordi Posten ikke hadde

Forside på Jernaldergard og utstillingskort påtrykt 3-kroner svane

forsynt dem med en stempelsverte for gummistempler, noe som etter noe tid førte til utflytende og utydelige stempe lavtrykk. 200 sett ble derfor returnert til Posten og erstattet med at kort fra opplaget uten frimerkepåtrykk ble påtrykt et 3-kronerfrimerke med svanemotiv.

Også 200 sett kort fra Jernaldergarden ble tilsvarende forsynt med 3-kroners påtrykk.

Stavanger Aftenblad 31.mai 1988

Det må altså trekkes fra 200 sett fra originalopplaget. Parallelt med vandreutstillingen ble det opprettet et permanent brevhus på

Jernaldergården på Ullandhaug, med sitt eget motivstempel som viser anleggets logo. Billedsida på kortet viser et fotografi av anlegget på Ullandhaug. Brevhus var i aktiv bruk en relativt kort periode, men museet beholdt motivstempelen parallelt med det permanente motivstempel med et motiv som var svært likt stempelet til vandreutstillingen. Ingen av disse er i bruk i dag.

6 Øyposten August 1988 ØYPOSTEN

Utstilling på Judaberg Postkontor - møt fortida

«Rogalands fortid - utstilling på posten», er namnet på ei vandreutstilling som Arkeologisk Museum i Stavanger og Stavanger postkontor samarbeider om. Publikum vil få vera med på ein del «reisars» til fortida ved å bla i ein del lin humoristisk laga «reisekatalogar», der både cruise til den engelske byen York slik han var i vikingtida høyrer med, såvel som villreinjakt i Rogalandshiane slik dei var i istida. Mykje av grunnlaget for utstillinga skriv seg frå artiklar i bladet «Frå haug og heidni» som museet gjev ut, og som freistar å gjera fortidskunnskap levande for menneska av i dag.

For kvar av stadene utstillinga kjem til, er det laga ein kart der alle kjende, synlege fornminne er merket. Ein serie på 15 prospektkort er laga, og dei vert selde på dei postkontora utstillinga vitjar.

Korta syner bilete av fornminne frå kvar av stadene der utstillinga er innom. Eit eige poststempel høyrer også til utstillinga. Stempelet har emblemet til museet, og dei som vil, kan få stempla posten sin med det stemplet når dei leverer post. Vidare vil ein del hefte som museet har gjeve ut, verta selde.

Det vert laga eit eige opplegg for skulane i samarbeid med skulekontora. Dei kommunane som alt har hatt vitjing av denne utstillinga, har alt synt interesse ved å sturta henne økonomisk. Dette er gjort ved å betala for reklame på prospektkortserien. Her i Finnøy vil utstillinga stå på Judaberg postkontor frå 5. til 30. september år.

Øyposten august 1988

SIDE 12 LOKALT Rogalands avis Fredag 1. juli

Pakketur til fortiden

Villreinjakt for 9000 år siden! Vikingskip-cruise til England hvor kjennskap til våpenbruk og sjømannskap er viktig forutsetning for å kunne delta! Lyst til å vite mer? På posthuset i Stavanger åpner utstillingen om Rogalands fortid mandag. En skjermutstilling bygger opp som en tidsmaskin.

□ Av KJERSTI ØYVING

Et samarbeid mellom arkeologisk museum og postvesenet i Rogaland har ført til at denne vandreutstillingen kom i stand. Totalt skal 11 kommuner «vise» utstillingen på til sammen 14 forskjellige postkontor.

1000-års stovler

En pakketur til fortiden i 1000-års søvler! Pakketuren blir presentert i vanlig reisekatalog, og det er i alt ni reisemål å velge mellom. Alle reisemålene ligger i forhistoriske perioder. Skulle du velge å reise på villreinjakt, for si trossen du siden må delta med utstyr til å lage verkøy av. Ellers blir du nøye forklart hva du trenger til de enkelte reisemålene.

Lokal del

En lokal del på utstillingen skifter

Livet på Jernaldergården.

Etter hvert som utstillingen flytter seg, fra Stavangers del vil den lokale delen havere seg på trosser i første omgang, og det er nåværende utstillingen vil heller utvise på Austre Åmøy som blir maskendans.

I de andre kommunene er det laget kart over fornminne med tanke på kommunens egen befolkning. Alle kartene ligger i forbindelse med utstillingen har fått en kunstnerisk utforming. Dessuten har alle museene fått en egen del hvor de står hva besøkende kan få se dersom de tar en tur.

For samlere

Postverket har utarbeidet et eget poststempel til denne utstillingen. Når utstillingen er ved det enkelte postkontor kan man få stemplet post med dette stempelet. Motivet er arkeologisk museums emble. Dette er interessant for samlere. Dessuten er det trykket opp femten forskjellige postkort med motiv fra de forskjellige kommunene, deres kommunevåpen og et stasjon for kommunen. På disse er det nåværende frimærke. Også av interesse for samlere, mener Geir Sørensen ved arkeologisk museum.

For skoler

Siden denne utstillingen vises i skoleferien, vil de enkelte skoler bli tilbudt utstillingen senere i vinter. De kan da få ha utstillingen en uke tid, og det vil bli laget et eget opplegg beregnet på skolebarn.

Rogalands Avis 1.juli 1988

Rogalands fortid – på posten

Arkeologisk Museum i Stavanger har rørt kraftig på seg i den siste tida – ikke minst for å gjera randbergbuen kjend med si eiga fortid.

I august har museet hatt ein utstilling på Randberg postkontor med fotos av og opplysningar om oldfunn og fornminne. Mellom anna var og kart over fornminna i Randberg. Utstillinga vil vandra mellom 16 ulike postkontor i Rogaland ifrå startskotet gjekk 1. juni-88 og til ho blir avslutta i Vikevåg 10. nov. -89. Kvart av postkontora har dessutan fått laga sitt eige utstillingskort, ein del med påtrykt frimerke, til glede for filatelistar. Spesielt for Randberg postkontor er at utstillinga opna den 8/8-88, og såleis fekk stempla opp ein god del kort med denne spesielle dato. Kanskje ein godbit for samlarar med tid og stunder?

Tidsskrift om Randberg

Arkeologisk Museum gjev ut eit tidsskrift: «Frå haug og heidni». Nr. 3 for 1988 er via Randberg sin natur og historie, og vil vera av interesse for mange. Redaktør Sverre Bakkevig, som opna utstillinga ved Randberg

postkontor, opplyser at om lag 1 000 personar i og utanfor fylket abonnerer på tidsskriftet. Men mange fleire bor på denne måten gjera seg kjend med fortida i nærmiljøet. Med utstillinga og andre aktivitetar ynskjer me i sterkare grad å fokusera på det ein har

av fornminne og natur. Me opplever i dag at folk kjenner badestrendene på Mallorca ut og inn, men ofte ikkje dei dei har på sin eigen heimstad. Dette vil me prøva å gjera noko med, seier Bakkevig.

ks

Marthon Sør-Reime ved Randberg postkontor framfor utstillinga med m.a. eit godt kart over fornminna i Randberg.

Randberg Bygdeblad nr.8, oktober 1988

Forskjellig

SOLA BYGDEBLAD 16. SEPTEMBER 1988

Utstilling på postkontoret :

Arkeologisk museum med «Møt fortida»

«Bli med til fortida - reis med tidsmaskin fra nærmeste postkontor» oppfordrer Arkeologisk museum i Stavanger - når de i disse dager gjør kjent at de nå i høst har et samarbeid med Stavanger postkontor om en vandretur utstilling som skal innom de fleste postkontorene i distriktet. Til Sola kommer utstillingen 3. oktober - til Tananger 17. oktober.

» finnu

reisekatalog. Det tillys både cruise til vikingenes Noreg og villeting i idens Rogaland-bier.

«Vi ønsker at folk ikke bare skal reise tilbake til fortiden i fantasien», sier Oddmund Melteby, for hjerne i stua, rundt omkring oss ligger det masse av synlige minner fra fortida. Og museet har også laget kart over Sola for utstillingen, der alle kjente synlige fornminner er merket av.

«Rogalands framtid - utstilling på posten»-lar en sett som navn på vandretur utstillingen. Og fra museet blir det opplyst at utstillingen vil presentere ei utvalg av «reise» til fortida - til tannarisk fremstilt i kjent

I tillegg til selve utstillingen er det laget en serie på femten postkort med en rekke forskjellige motiver - hvorav to er fra Sola.

Under utstillingen blir det også et eget poststempel med museets emblem som motiv. All post som leveres inn de dager utstillingen vare vil bli stemplet med dette stemplet.

I tillegg til samarbeidet mellom museet og posten har det også vært et samarbeid med skolekontor. Dette går ut på at de har vært med og gått økonomisk støtte til postkontoret.

Kultur

«BLI MED TIL FORTIDA»

Vandretur utstilling

Sola postkontor

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

17. oktober

Sola Bygdeblad 16. september 1988

Sola og Sandnes Budstikke 10. september 1988

Den Blaa Hawaii

B Brev til USA stemplet med Jernaldergardens motivstempel og datostemplet

Konvolutter til Tyskland stemplet med utstillingsstempelet og datostemplet på visningskontorer for utstillingen

Utstillingen ble vist på de ulike poststedene slik:

Tau

1.-15.juni 1988

Jørpeland

16.-30.juni 1988

Stavanger sentrum

4.-29.juli 1988

Randaberg

8.august-2.september 1988

Judaberg

5.-19.september 1988

Sandnes

0.-30.september 1988

Sola

3.-14.oktober 1988

Tananger

17.-28.oktober 1988

Forsand

1.-18.november 1988

Sjernerøy

21.november-2.desember 1988

Tasta

2.-9.januar 1989

Dusavik

9.-16.januar 1989

Madla

6.-23.januar 1989

Kvernevik

23.-30.januar 1989

Sundebrotet

30.januar-6.februar 1989

Kjevlene

6.-13.februar 1989

SANDNES POSTKONTOR

deltår i Byfesten med
ÅPENT HUS TORSDAG 22.9
mellom kl. 10.00 - 20.00

Har du lyst til å se postkontoret fra «innsiden». Vi vil gjerne vise fram arbeidsplassen vår.

Vi presenterer noen av våre SPØRREKONKURRANSE med bl.a. en Gullbukk med innskudd som premie til en av de med rett svar.

- Postsparebankens spare- og lånetilbud
- Billig betalingsformidling
- Vanlige postsendinger

Vi viser også ROGALANDS FORTID, utstilling på posten, med eget motivstempel.

INTERESSANT????????????

Sett av tid til besøk på postkontoret også. Vi serverer kaffe og noe å bite i.

Personalet ved SANDNES POSTKONTOR ønsker alle

VELKOMMEN TIL POSTEN

LANGÅPENT TIL KL. 20.00

TMU/2189 Viking (8232)

Saksemarka

3.-20.februar 1989

Hillevåg

20.-27.februar 1989

Mariero

27.februar-6.mars 1989

Hinna

6.-13.mars 1989

Forus

13.-20.mars 1989

Hundvåg

20.mars-3.april 1989

Jorenholmen

3.-10.april 1989

Sauda

8.-22.mai 1989

Sand

22.mai-5.juni 1989

Hjelmeland

5.-19.juni 1989

Årdal

19.-30.juni 1989

Stavanger

sentrum 3.-28.juli 1989

Kvitøy

31.juli-11.august 1989

Vikevåg

14.-28.august 1989

Rogalands fortid på prospektkort

I utstillingen er det produsert en serie på 15 prospektkort med motiv fra hvert av de stedene der utstillingen vises. I tillegg er det laget et 16 kort for Jernaldergården på Ullandhaug.

De fleste bildene er fra 1920-30-årene, men noen kort har tegninger av Else M. B. Lauvanger. På forsidene finnes også kommunevåpenet i farger sammen med et lite slagord for kommunen.

På baksidene er det trykt en beskrivelse av motivene. Kortene finnes både med og uten påtrykt frimerke (2,90-frimerke med tårn som motiv).

Enkeltmotiv eller hele sett kan bestilles fra museet. Bruk bestillingskortet bakerst i heftet. Prisene er:

Enkeltkort, uten frimerkepåttrykk	4,-
Enkeltkort, med frimerkepåttrykk	15,-
Hel serie på 16 kort uten frimerkepåttrykk	64,-
Hel serie på 16 kort med frimerkepåttrykk	240,-
Porto/ekspedisjonsgebyr kommer i tillegg på alle bestillinger.	

FRIMERKESAMLING ER EN HYGGELIG HOBBY

Har du en frimerke-
eller postkort-samling?
Kanskje tiden er moden
for å gjøre noe med

samlingen, da er du velkommen i
STAVANGER FILATLIST-KLUB

Medlemmene ser fram til å møte deg og samtale om dine samlerinteresser.

Et kåseri om et samleområde holdes ofte på møtene.

Det arrangeres klubbauksjoner, bytteleder har med utvalgshefte, du kan bytte eller selge til hyggelige priser. Du kan få fylt «huller» i samlingen din til gunstige priser.

Du er velkommen som gjest på våre møter,
liker du deg hos oss vil vi gjerne ha deg som medlem.

MØTEDAGENE HØSTEN 2023

Se side 3

Vi holder møtene

på Ågesentunet, Ågesenveien 6 i Hillevåg,
dørene åpner klokken 18:30,
andre og fjerde tirsdag i måneden.
På møtene serverer vi kaffe og noe å bite i.

VELKOMMEN!

STAVANGER FILATELIST-KLUB

Dan Tagesen

FRIMERKELIG

Guinea til topps

Samlere flest synes det blir utgitt altfor mange frimerker av postverkene rundt om i verden.

Og det blir verre år for år. Det er for lengst blir nesten umulig å samle et land komplett.

Men vi ønsker jo heller ikke at nasjonene skal slutte å gi ut frimerker, som Island gjorde i 2020.

Hvem er «verst» i klassen? Jeg har sjekket med ferske katalogtillegg i Michel Rundschau, Gibbons Stamp Monthly og Afas Populær Filateli, og laget en uoffisiell liste.

Bare hovednumrene for de enkelte land er tatt med.

13.000 frimerker

Øverst på listen finner vi Guinea i vest-Afrika med nesten 13.000 utgivelser. Mange av disse er miniark. Og Guinea var da også det første landet i verden som passerte 10.000 utgivelser.

Guinea-Bissau nr. 2 på listen.

Mange miniark fra Guinea.

Alle merkene er utgitt etter 1959, da landet ble selvstendig etter å ha vært fransk koloni. Guinea har 14,3 millioner innbyggere og hovedstaden heter Conakry.

Det finnes ytterligere tre Guinea'er; Guinea-Bissau, Ekvatorial-Guinea og Papua-Ny-Guinea i Asia.

Guinea-Bissau ligger på 2. plass i antall utgivelser med 11.500. Landet var portugisisk koloni fram til 1974, og de første frimerkene fra området er katalogisert under portugisisk Guinea.

Også vest-afrikansk på 3. plass – Sierra Leone med 11.000 utgivelser. Deretter følger Mosambik 9940, Guyana 9710 og Togo 9650.

Guyana topper listen for Sør-Amerika med klar margin.

Frankrike fint samleområde før.

Og i Asia har den lille øystaten Maldivene utgitt hele 9200 frimerker.

8730 franske

Men en av «verstingene» finner vi i Europa, nemlig Frankrike. 8730 utgivelser til nå, ifølge Afa-katalogene. Og i de siste årene mange svært kostbare miniark.

På 2. plass i Europa ligger Romania med 8200 utgivelser.

De nordiske landene kommer svært godt ut i en slik oversikt. Sverige topper med 3470 katalognumre, mens Norge kan skilte med 2102 utgivelser til og med markeringen av 50-årsdagene til kronprins Haakon og kronprinsesse Mette-Marit i juni.

Sverige flittigst i Norden.

Velkommen til våre butikker

trenger
tbutikk

dukter

Besøk også vår butikk i Persveien
34-36 i Oslo. Vi har åpent
mandag-fredag kl. 09.00 - 15.00.
Gratis kundeparkering.

Majorstuen postkontor selger
også samlerutstyr, og har et
utvidet utvalg av nyere frimerker
og samleprodukter. Åpningstider
mandag-fredag kl. 08.00-18.00,
lørdag kl. 10.00-15.00

E-post: frimerketjenesten@posten.no | Telefon: 23 14 78 70
Postadresse: Posten Norge AS, Frimerketjenesten,
Postboks 250, 0614 OSLO

Populære rote-kasser med alt til frimerkesamleriet.

En smilende Bjørn Ommundsen kommer på de fleste klubbmøtene med sitt utvalg av samleprodukter fra sitt overskuddslager.

Dette til glede for mange av medlem-

mene som ofte finner noe av interesse. Et godt bidrag til miljøet på klubbmøtene. Her letes det etter noe til

samlingen og det samtales om hvilke objekter som er av interesse, og om hvilke område det samles på.

Bjørn følger med på auksjoner og kjøper ofte lotter som ser interessante ut, og overskuddet selges på klubbmøtene eller på netter.

Selv samler Bjørn på alt fra Øvre-Sirdal, når det gjelder postkort, stempe lavtrykk og brev. En av bakgrunnene for denne samlere-interesse er at han har hytte på Tjørhom.

Stavanger er det andre samle-område når det gjelder postkort, stempe lavtrykk og brev. For dette område er han samler av førstedagsbrev stemplet i Stavanger og poststemplet fra byen.

*Kan det være noe av i
nterese til min samling?*

Fra Bjørns samling:

Postkort fra ca. 1900

Fra Bjørn
Ommundsens
samling:

Vinbrev fra
Stavanger
1846

Førstedagsbrev
Bjørnson 1932

Lokalt eks-
pressbrev fra
Stavanger til
Sandnes 1942

Poståpnerier Øvre Sirdal

TJØRHOM brevhus fra 1946 og fra 1949 poståpneri, Postkontoret 4443 TJØRHOM ble lagt ned fra 1.6.1997. Ingen endring i postadressen etter nedleggelsen.

FIDJELAND poståpneri fra 1973, 4444 FIDJELAND ble lagt ned fra 1.7.1974 i 4444 FIDJELAND ble lagt ned fra 1974
Landpostbudrute nr 3717 Fidjeland -- Dorgefoss, ble underholdt fra 1.7.1921. .

DORGE I SIREDALEN poståpneri, fra 1917 på Aamli, Navnet ble fra 1.4.1919 endret til DORGEFOSS. 4442 DORGEFOSS postkontor ble lagt ned fra 1980.

ØVRE SIREDALEN poståpneri, i skolehuset nær kirken, ble opprettet ved Kgl.res. 9.1.1886. Navnet ble fra 1.4.1919 endret til ØVRE SIRDAL, ble lagt ned fra 1.11.1966.

«Norsk Frimærke-Club»

Av: Odd Arve Kvinnesland

Det er mye som dukker opp når en driver og leter etter et objekt som en vet en har liggende et eller annet sted, men hvor?

Under en slik «leteaksjon» fant jeg ikke det ønskede objektet, men et annet objekt som har en spennende adresse.

Et brevkort som var ok stemplet med SL-stempelet «Bergen-Stavanger II*» avstemplet 7. desember 1904 på sørgående rute fra Øklandsvåg på Bømlo til Stavanger. Her er det mottaksstemplet samme dag.

Stempelet «Bergen-Stavanger II» var i bruk på D/S Karmsund fra 1897 til 1905, i skipet sin rute Stavanger-Bergen-Stavanger, ytre led. Det er et bra stempel, men det som jeg synes er spesielt er mottakeradresse. «Norsk Frimerkeklubb».

Uten å ha noe større kjennskap til

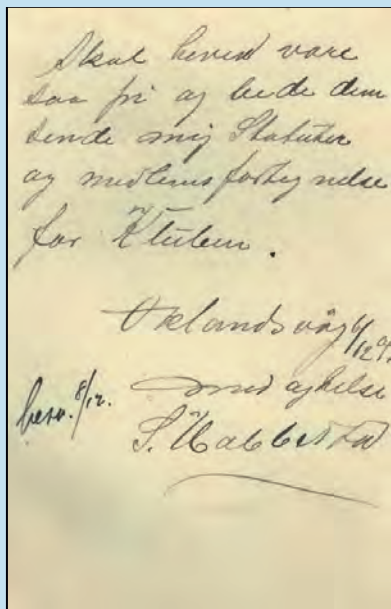
frimerkeklubber i Norge i 1904, tittet jeg i boka til Øyvind Refsnes om frimerkesamling i Norge 1860-2005, som var et naturlig sted å lete etter mer informasjon. Og det ble ikke feil!

Her står at «Norsk Frimærke-Club» var dannet i Stavanger 17. april 1897 av tre unge menn, en av disse var Bertram C. Middelthun, født i 1879, som senere ble kjent som borgermester i Stavanger og i frimerkemiljøet bl. annet som frimerkehandler. I 1907 feiret klubben 10 år, og de som dannet klubben hadde ikke hatt stor tro på at klubben ville eksistere så lenge som 10 år. Det ble også utgitt et jubileumsskriv til begivenheten, og her går det fram at klubben hadde medlemmer fra mange steder i landet, og blant annet et «tyngdepunkt» i Tønsberg. Det ble også forsøkt å starte opp en avdeling i Danmark, men

det var mislykket.

Avsenderen av brev-kortet S. Habbestad i Øklandsvåg skriver som følger den 6. desember 1904: «Skal herved være saa fri og bede dem Sende mig Statuter og medlemsfortegnelse for Klubben». Ved siden av

underskriften er det noter
«besv. 8/12».

Slik at Habbestad har fått kjapt svar på sin forespørsel! Om «Norsk Frimærke-Club» fikk et nytt medlem i Øklandsvåg er ikke godt å si. Han fikk trolig tilsendt det han ba om, selv om han nok var en person fra «allmuen» som hadde skrevet navnet på klubben mer «folkelig».

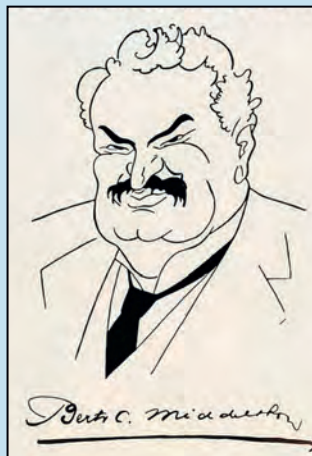
BERTR. C. MIDDELTHON FRIMÆRKEFORRETNING ØVRE HOLMEGADE 22 STAVANGER Udvalg tilstilles Samlere Mit Lager er særdeles stort. Jeg udstykker for Tiden en større Samling til en Værdi af 100.000 ... à 150.000 Kroner. ... TELEGRAM-ADRESSE: BERTRAM MIDDELTHON TELFONER: 2146-2427 PRIVAT 1135	

Klubben har hatt både statuetter og i alle fall en god del medlemmer, siden de har en fortegnelse over medlemmene. I 1906 hadde klubben 52 medlemmer.

Kjenner noen av bladets lesere til mer om klubben med det ambisiøse navnet «Norsk Frimærke-Club» som holdt til i Stavanger enn det vesle som jeg fant? Det hadde vært moro å få vite mer om denne, hvor høyt ble medlemstallet, hvor lenge den eksisterte, hadde den medlemmer fra hele landet osv. (Tønsberg, Stavanger og Øklandshavn er heller ikke dårlig tidlig på 1900 tallet)

Var «Norsk Frimærke-Club» «forløperen» til Stavanger Filatelist-Klub?»

Håper noen tar pæen fatt slik at mer info kan komme i neste nummer av «Den Blaa Hawaii».

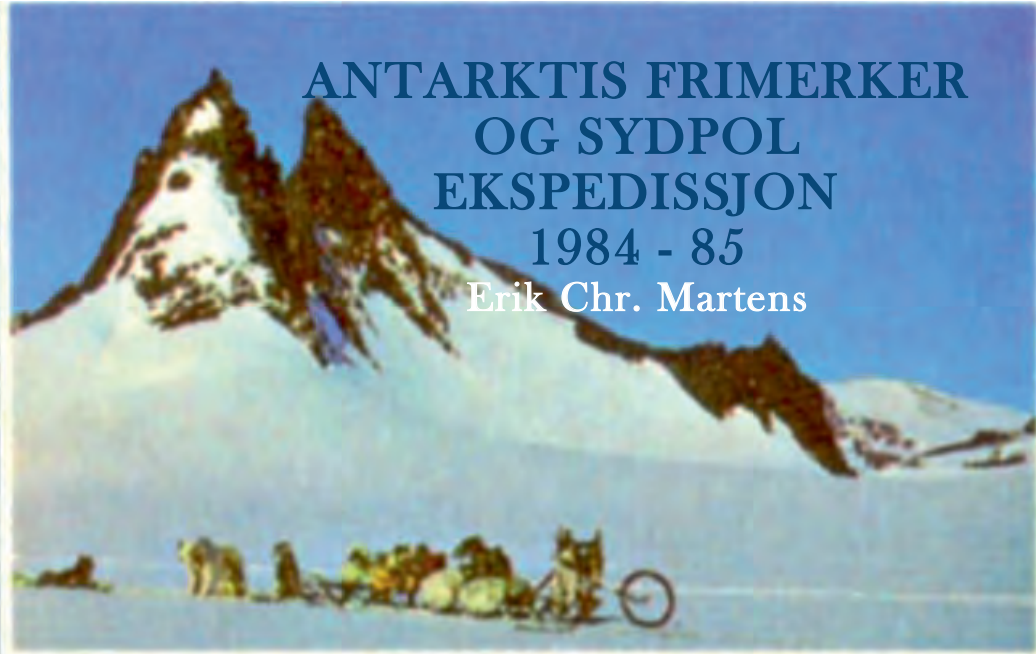
Drev sin frimerkevirksomhet til 1907, da overtok sønnen Bernt videre drift. Tegningen er hentet fra omslaget til boken med hans biografien «I Kamp og Fest»

ANTARKTIS FRIMERKER OG SYDPOL EKSPEDISSJON

1984 - 85

Erik Chr. Martens

Stavanger Aftenblad kunne i november, året før utgivelse, presentere de nye frimerkene som kom 18. april 1985. Dette var en spesiell begivenhet: For første gang ble landskapsfoto fra Dronning Mauds Land presentert på norske frimerker. Avisen hadde i løpet av 1985 en bred omtale av ekspedisjonen til Sydpolen.

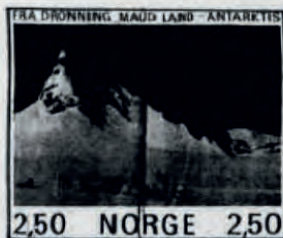
Antarktis-merker

Til våren kommer det to nye frimerker med motiv fra Dronning Maud Land i Antarktis.

Dette blir gjort for å markere norske interesser i Antarktis og den store norske ekspedisjonen dit på nyåret.

I forbindelse med utgivelsen tilbyr Norsk Polarinstitutt - i samarbeid med Postverket - en spesialkonvolutt. Konvolutten blir med ekspedisjonsskipet «Andenes» til Antarktis og blir stemplet med ekspedisjonens stempel og de to nye frimerkene

blir så førstestedsstemplet på utgivelsedagen. Alle bestillinger må være inne før 23. mars 1985.

Faksimile fra Stavanger Aftenblad

Frimerkene viser fjellene Sagbladet og Hoggestabben, etter foto av Torbjørn Lund. Utforming av O. H. Johansson. Emil Moestue sto for trykkingen i offiset på Harrison papir.

Førstedagsbrev var populært i 1984. Opplaget var på 98 255 for denne utgaven av NK 966 og 967.

De tre konvolutter på denne og neste side er alle fra et abonnement jeg hadde på 1980-tallet.

Den andre konvolutten er stemplet Oslo 27.3.85 og frankert med NK 948, uant av hvilken grunn.. Konvolutten har The Norwegian Antarctic Research Expedition's logo.

Se neste side med spesialkonvolutt fra KV «Andenes».

*KV «Andenes»
Byggeår: 1981, overlevert Sjøforsvaret i januar 1982. Verft: Haugesund Mek. Verk.
(Foto fra nettet)*

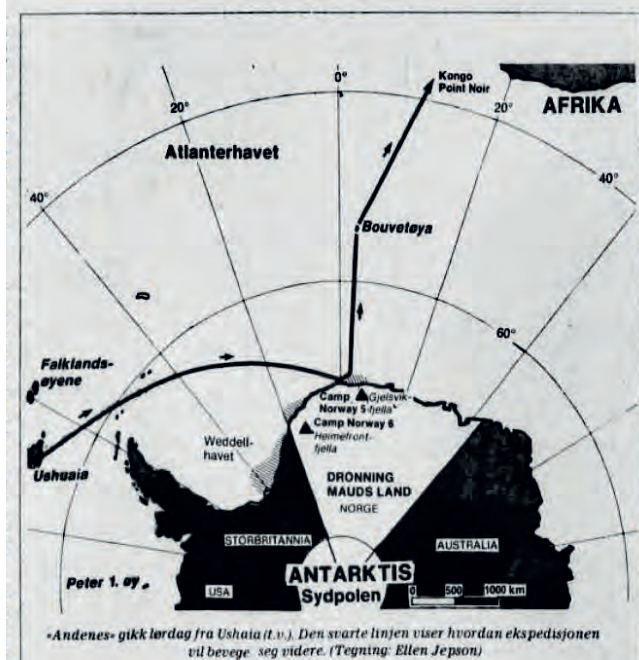

Foto fra v. av journalist Torill Nordeng, Aftenposten, ekspedisjons-medlem og fotograf Egil Eriksson, Aftenbladet. De kunne sende hjem artikler og fotografier i løpet av sekunder fra basen på Sydpolen.

Konvolutten er frankert med NK 969, og poststemplet Hafrsfjord, frimerkets utgiver dag. Egne stempler for viktige passeringspunkt: British Antarctic Territory. Halley, en polarbase på en flytende ishylle. Bouvetøya passeres på hjemveien. Det sentrale punkt er den norske forskningsbasen på Dronning Mauds Land. Kan dette være den bestilling som det refereres til i Aftenbladets omtale av utgivelsen av «Antarktismerkene».

(Se foregående side)

KV «Andenes» sin rute til og fra Dronning Mauds land på Sydpolen.

Kaares antenne i Antarktis

Kaare med antenne i Antarktis.

Mens vi andre nyter fargebilder fra vårt øye om bord i det norske kystvaktskipet «Andenes», fotograf Egil Eriksson fra Hillevåg og Madlasandnes, sender mannskapet om bord takkebrev til en kollega av Eriksson i dette hus, redaksjonssekretær Kaare Haukaas som, foruten sitt engasjement som sekretær i TV-2 utvalget, også har ordnet det slik at Aftenbladet fikk være med på Norges største Antarktisk-ekspedisjon med splittflagget akterut.

Og skal det være, så skal det være, er Kaares motto: For å oppnå skikkelig forbindelse med omverdenen, skaffet vår kollega en satellitt-antenne som via fjernvalg sender bilder til Norge fra de der sør.

Men, satellitt-antennen betyr samtidig at mannskapet kan ringe hjem – langt rimeligere enn før, derav takkebrev, så her får vi, 15 år etter fiskeribølgen, både i pose og sekk fra Norges aller ytterste utkant.

Det er utrolig å lese hvor «hjemmelaget» deler av den banebrytende teknikken det var å sende foto fra Sydpol-plataet i 1985. Bildet gikk via Marecs-satellitten og Kåres satellitt antenne, til redaksjonen i Aftenbladet. Dette til glede for avisens lesere.

Illustrert av Ellen Jepson.

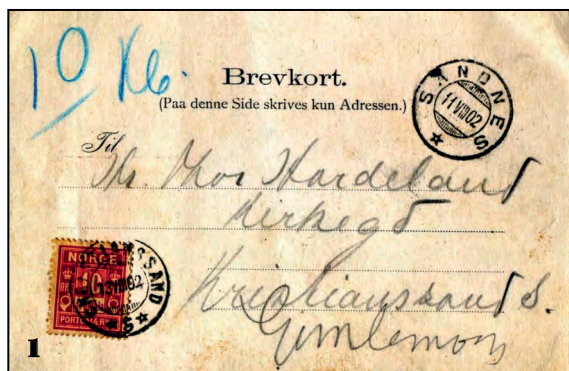
Faksimile fra
Stavanger

Nå har jeg fått bevist at det finnes flere
vinterutfartssteder enn Sirdal, seier
Egil Eriksson, nå også med skjegg,
(i følge Aftenbladets bildetekst.)

RESTAURANTE NORA

1.

1

1. Brevkortet over tilhører Stavanger Filatelist-Klubs samling av eldre kort fra Stavanger. Dette er litt spesielt. Håndlitografert med samme teknikk som det mer kjente etiketter («Iddiser») Kortet postgått fra Sandnes, 11 VII 02, til Kristiansand S. Teksten er på tysk og forteller at stedet er avlagt et besøk. Kortet er sendt ufrankert og mottaker, Hr. Thor Handeland, har betalt 10 øre i straffeporto, (P3 «at betale») Stemplet Kristiansand 13 VII 02. Kortet er har enhåndskrevet påtegning «10» og en signatur som nok indikerer at mottaker må betale porto 5 ørs og et

2

Reklame for Vestlandske Lithografiske Kunstanstalt, før 1929. Bedriften var startet i 1898 av en innvandret tysker under navnet Max Drechsler & Co. Lithografiske Kunstanstalt. Med ny kompanjong ble navnet endret til V.L.K. Tilbudet av varer og tjenester tyder på sterk avhengighet av hermetikkindustrien. Arbeidsstokken var 34 i 1908, trolig enda flere i 1914. Avhengigheten ble alvorlig med hermetikkindustriens alvorlige problemer fra 1918 og utover. Bedriften ble avviklet i 1929, mens andre grafiske bedrifter som Dreyer og Stabenfeldt hadde flere ben å stå på og klarte seg gjennom kriseårene, Dreyer ekspanderte til og med.

Privat eie: Ola Søndena.

Faksimile fra boken Stavanger byhistorie, bind 2, Industribyen 1850—1965.

Presentasjon av trykkeriet som har trykt to utgaver av brevkortet for Restaurant&Minneralvandfabrik NORA.

straffegebyr på 5 øre.

Det var en utfordring å finne ut hvor restauranten lå i byen. For Einar Sanstøl, med stor kunnskap om stavangerkort, var kortet ukjent. Han tippet Skankeholen. Jeg la det ut på nettstedet: «Stavanger før i tiden» Flere syntes dette var et interessant kort.

2. Det kom en melding fra Torfinn Jåsund, som har en nyere utgave av samme kort hvor det står: Restaurant & Minneralvandfabrik NORA.

Nye Maldevei, Stavanger.

Selv fant jeg adressen til lagerformann Nicolai Nilsen, Minneralvandfabrik, Nora, med adresse St. Svit-hungate 20.

Her er det en utfordring til bladets lesere:

Hvor lå restaurant NORA?

Kanskje i området ved rundkjøringen hvor motorveien og Madlaveien møtes?

Dykk i Arkivet

– Postgangen Stavanger - Kristiansand

Av Oddbjørn Salte

Kilde: Statsarkivet i Kristiansand

Det er lett å overse viktig informasjon når en blar seg gjennom store mengder med gamle håndskrevne dokumenter fra tiden før 1800, og det er ikke alt som fester seg. Det er umulig å lese alt, men jeg bruker en del "knagger" som jeg ser etter i teksten, og når noe ser interessant ut, så tar jeg et foto av dokumentet for å kunne se nærmere på det ved en senere anledning.

Overraskelser er ikke uvanlig, men dette er i overkant av hva jeg kunne forvente å finne. I det følgende dokument dukket det opp informasjon som fikk meg til å stusse. Hvordan i all verden kan dette henge sammen. Det følgende dokument fotograferte jeg på Statsarkivet i Kristiansand i november 2010.

«Pro Memoria»

I anledning at en *Postjager, i henseende Postens utilladelige forsinkelse imellem Christianssand og Stavanger, har maattet giennemreise dette Post District; og det af hans desangaaende indkommen Rapport fornemmes iblant andet: at Postaabnere skal sine Steder boe af sides fra Postvejen og det endda meget betydelig, saasom Provsten Bull, der boer paa Lye Præstegaard een Miil fra Postvejen. Saa da Forordningen af 4 August 1758, dens 2^{den} Artikkel saa tydelig bestemmer, hvem der skal være Postaabner, og tillige Straffen for dem, som viise sig modvillige; og det

mueligens maatte være, at der udi dette Post District kunne være andre beqvemme Mænd, som tillige bor beileilig, kunne man ikke unddrage sig fra desangaaende at have Høitærede Hr Etats Raad tilmeldet:

Det er vigtig for Post Indretningen at have velskikkede og indsigtfulde Mænd til Postaabnere, og Nøden er det allene, naar de mindre beqvemme dertil maa antages.

Man maa altsaa i denne fald være Høitærede Hr Etats Raads bedste Omsorg udbedet saaledes, at behagelig maatte undersøges, hvorvidt de nu værende Postaabnere udi Lister og Mandahls Amter er de tienligste, eller og om de maatte være andre dertil lade skikkede, og hvorom Man da til nærmere overvejelse og foranstaltning behagelig Efterretning tjenstlig vil være forventet.

General Post Amtet den 26 April 1794"

Min umiddelbare reaksjon, er at dette virker underlig. Av dokumenter fra siste halvdel av 1700-tallet ser man at det var store utfordringer med postgangen vestover fra Kristiansand. Postmengden økte, og fremkommeligheten mellom Stavanger og Kristiansand var elendig. Det var stadig store forsinkelser til stor frustrasjon for myndigheter og forretningsdrivende. De veier som da eksisterte vestover var få og dårlige. Veibyggingen var så smått kommet i gang på slutten av 1700-tallet, og fremdeles gikk posten for det meste vestover på hesteryggen eller til fots.

Jeg har ikke tidligere sett Lye Prestegård nevnt i forbindelse med postgangen, men på denne tiden dukker Brueland og Skeiene opp som postgårder. Det er ikke umulig at det kan være en sammenheng

her, men Lye prestegård har nok hatt en kort funksjonstid. Høyland Prestegård, som ligger i den gamle indre postvei, opptre noen år senere hvor Høylandspresten skriver på postseddelen.

Hvordan har så posten vært og utviklet seg opp gjennom årene? Posten gikk over Bjerkreim og Gjesdal i tiden før veien opp gjennom Drangsdalen ble kjørbær i 1806. Det tidligste konkrete bevis for poståpneri mellom Stavanger og Strømsstad i Helleland fant jeg på Statsarkivet i Kristiansand. Her dukket det opp et dokument som satte Lye på postkartet, og det så tidlig som i 1794. Altså et drøyt tiår før det ble regelmessig postgang over Jæren. Nå var nok dette en kort og tilfeldig sak, men likevel.

Det siteres følgende fra ovenstående nevnte dokument:

"...Det er viktig for Post Indretningen at have velskikkede og indsigtfulde Mænd til Postaabnere, og Nøden er det allene, naar de mindre beqvemme dertil maa antages...."

Her refereres det til den kongelige Forordning av 4. august 1758 som var det egentlige resultat av Postkontrollør Jens Schanche sitt arbeid i 1753/54 med forslag til ny postordning i Norge. Det var altså et poståpneri på Lye i 1794, og Prost Jens Bull var poståpner – en staket stund. En årsak her var nok at det ble bestemt at en "Postseddel" skulle følge postsekken og signeres med dato og klokkeslett av poståpnere i ruten mellom postkontorene. Dette for å kunne avdekke årsaken til forsinkelser underveis. Postbøndene ble beskyldt for sendrekthet og skjodesløshet. Kanskje i noen grad med en viss sannhet, men jeg vil tro at det var også andre årsaker som lå under. Det Norske Postvæsen ble opprettet i 1647, men det var først i 1652 at det ble igangsatt en regelmessig postrute til og

fra Stavanger. Posten fra Kristiansand til Stavanger ble da ført over Bjerkreim og Gjesdal. Først i 1806 begynte de å føre hovedposten over Jæren. Postruta fra Kristiansand til Stavanger ble regnet for å

Prost Jens Bull
1718-1804

være bortimot like vanskelig og krevende som postruta over Filefjell til Bergen. Ulendt terreng, bratte fjellskreinter, skog og vann, vær og vind gjorde sitt til at posten ble forsinket på forskjellig vis. Veier var det smått med.

Så tilbake til Lye. Det var jo rimelig lang omvei å føre posten fra Ålgård og ned til Lye prestegård for at Jens Bull skulle skrive på postseddelen og påse at posten ble ført fram uten opphold og så raskt som mulig. Forstå det den som kan, men instruksen fra Generalpostamtet i København sa at ikke hvem som helst kunne utføre denne viktige kontrollen. Det var prester eller andre embetsmenn, lensmenn eller gjestgivere som kunne inneha et slikt ansvar. Andre gemene folk kunne det ikke stoles på i denne sammenheng. Gjesdal sogn var anneks under Lye prestegjeld på dette tidspunkt, og det var nok naturlig at Prost Jens Bull ble ansett som vel skikket til å være poståpner, på

tross av at Lye prestegård lå langt fra hovedpostruta.

Hvor posten gikk videre fra Lye mot Stavanger har jeg ingen formening om. Vi vet jo at på denne tiden var Jens Zetlitz på Lye, og om ham fortelles det at han gikk over Orstad og passerte Figgenelva nedenfor Foss-Eikeland når han skulle til byen. En kan jo da spørre seg om ikke posten også fulgte den samme veien innover. Her er mye usikkert, og pr i dag har jeg ikke noe informasjon som antyder konkret hvilken vei posten gikk fra Lye og mot Stavanger. I siste halvdel av 1700-tallet skjer det mye i utviklingen av postgangen, og hvilke postgårder som skulle brukes varierte over tid. Vi ser at i 1775 var Edland postgård i stedet for Ålgård, og neste postgård var da Austrått. 15 år senere, i 1790 var Ålgård igjen postgård mens Austrått var postgård som tidligere. Vi var inne i en tid hvor veibyggingen utviklet seg. Kravet til hurtig postførsel økte, og veibygging og oppgradering av eksisterende rideveier ble en nødvendighet. I 1786 ble veien fra Stavanger og sørover Jæren påbegynt, og i 1815 var den kommet sør til Sjøiland i Nærbø. Samme år, i 1815, ble veien fra Mossige til Åse planlagt. Åse var da postgård i hovedpostruten over Jæren.

*Postjager – en person som følger postskreppa for å påse at den ikke stopper unødig

Stavanger Filatelist-Klub blir **100-år i 2025,** dette skal feires med nasjonal frimerkeutstilling

Jubileumsfeiring

Under et tidligere klubbmøte var det enighet om å markere at SFK fyller 100. Arbeidsutvalget har arbeidet videre med dette og har reservert Stavanger Hall, Clarion Hotel, som utstillingsarena.

I løpet av høstens vil vi komme tilbake med mer detaljer om den forestående begivenhet.

Arbeidsutvalgets ønske er at klubbens medlemmer vil være med å løfte fram arrangementet.

Arbeidets omfang vil øke etter hvert som utstillingen skal realiseres i 2025.

SFK trenger en nettside.

Det har lenge vært et ønske for klubben å ha en egen nettside. Dette aktualiserte seg etter beslutningen om å arrangere en jubileumsutstilling i 2025. Det heter seg « - når noden er størst så er hjelpen nærmest», noe jeg opplevde i en samtale med John-Arne Paulsen. Han svarte spontant, dette løser vi via GiBud, slik at SFK får sin nettside. Hjertelig takk! Noe som innebærer en profesjonell kommunikasjon om våre aktiviteter og jubileumsarrangementet i sin særdeleshet.

HØSTENS FRIMERKEUGIVELSER

7. oktober: Forskning, innovasjon, teknologi.

Kunstner/designer: Enzo Finger.

To frimerker i hefte, valør innland 20 g (kr 21,- x 2).

7. oktober: Ferjer.

Kunstner/designer: Jørn O. Jøntvedt.

Fire frimerker i rull, valør innland 50 g (kr 27,- x 4).

7. november: Kjæledyr/husdyr.

Kunstner/designer: Cecilie Sørgård.

To frimerker i hefte, valør innland 20 g (kr 21,- x 2).

7. november: Julefrimerker.

Kunstner/designer: Ragnar Aalbu. To frimerker i hefte, valør innland 20 g (kr 21,- x 2)

POSTSTEMPLER

Muligheten for datostemple brev er fortsatt til stede med litt egeninnsats. Vi er fortsatt heldige i **Stavanger** med et operativt postkontor for stempeling av postale forsendelser.

I tillegg har **Extra Madla Post i Butikk**. Ragbakken 84, 4042 Hafrsfjord stempel. **Hyggelig betjening, men dessverre «litt» ødelagt stempelstativ etter å ha blitt mistet i gul- vet.**

På Sandnes har **Extra Sandnes**, Elvegata 11, stempel. Imøtekommende betjening.

Frimerketjenesten

Informasjon av deres tjenester til filatelister. Her kan det bestilles motivstempling og datostempling. Når det gjelder motivstempling må dette bestilles i god tid før begivenheten. Hvordan bestilles motivstempel:

Sendinger som ønskes stemplet med motivstempel sendes i ytre frankert omslag merket med stempelets navn til:
Posten Norge AS
Frimerketjenesten
Postboks 250
0614 OSLO

Sendingene må være frankert etter gjeldende portosatser. Uadresserte sendinger sendes tilbake i ytre omslag. Husk å oppgi returadresse.

For å kunne stemples må sendingene være mottatt senest siste dag det aktuelle motivstempelet er i bruk.

Datostempler

Det er utlåns stemplene fra Posten Norge. I vårt distrikt er det tre muligheter som vist på motstående side..

Stempler som er overtatt fra nedlagte postkontorer og kan bestilles hos Frimerketjenesten.

For bestilling følges samme framgangsmåte som for bestilling av motivstempler.

Posten har overtattovertatt fra nedlagte postkontorer og kan bestilles hos Frimerketjenesten:

Arendal, Asker, Bergen, Bodø, Fredrikstad, Gjøvik, Hamar, Harstad, Høyden, Moss, Kristiansand, Lysaker, Molde, Oslo, Sandnes, Sandvika, Ski, Skien, Stjørdal, Strømsø, Trondheim
Hold deg oppdater ved å tegne et nyhetsabonnement fra Frimerketjenesten.

Turiststeder med datostempel:

Barentsburg, Bjørnøya, DS "Børøysund", Oslo, DS "Hestmanden" Kristiansand, Havila Kystruten, Geirangerfjorden, Alle skip langs kysten. Havila Kystruten, Nordkapp. Alle skip langs kysten Havila Kystruten, Polarsirkelen. Alle skip langs kysten. Havila Kystruten, skipsstempel. Alle skip langs kysten. Havila Kystruten, Trollfjorden. Alle skip langs kystenHeddal stavkirke, Notodden. Hollenderbyen, Flekkefjord. Hurtigruten, Crossed the Artic Circle. Alle skip langs kysten. Hurtigruten, Honningsvåg Nordkapp. Alle skip langs kysten. Hurtigruten, In the Geirangerfjord. Alle skip langs kysten. Hurtigruten, In the Trollfjord. Alle skip langs kysten. Hurtigruten, Lofoten. Alle skip langs kysten. Hurtigruten, Northern Lights. Alle skip langs kysten. Hurtigruten, Skipsstempel. Alle skip langs kysten. Isfjord radio. Svalbard. Jan Mayen. Jan Mayen. Jernverket Eidsfoss. Eidsfoss. Julenissen, Drøbak. Kárásjohka Scandic hotell, Karasjok. Kardemomme by.,Kristiansand, Lindesnes fyr,

Lindesnes. Lista Fyr, Lista. Lokalhistorisk senter, Horten. Longyearbyen. Radisson Blu Polar Hotel, Spitsbergen. Maihaugen, Lillehammer. MS "Color Fantasy", Oslo - Kiel. MS "Color Magic", Oslo - Kiel. MS "Sandnes", Stavanger. Nordkapphallen, Nordkapp. Ny-Ålesund, Ny-Ålesund. , Operaen, Oslo. Pyramiden, Svalbard. Setesdalsbanen, Vennesla. Skibladner, Mjøsa. Trollstigen, Åndalsnes. Trollveggen, Åndalsnes. Vøringsfossen, Eidfjord. Z-Museum, Treungen.

Post i butikk med datostempel.

Arendal. Bø i Telemark Bugøynes, Dovre Egersund ,Elverum, Farsund, Flekkefjord,, Flisa, Flåm, Gjesvær, Gran, Grenland Bedriftssenter, Grimstad, Hammerfest, Haugesund, Hell, Henningsvær Iveland Lillehammer Lysekloster, Madla,, Mandal, Mehamn, Molde, Odda, Porsgrunn, Røros, Rørvik, Sandefjord Sandnes Skien sentrum Stathelle, Strømsø (Drammen), Søgne, Tromsø, Trondheim, Tønsberg, Ulefoss, Utsira, Vanse, Vardø, Vega, Vennesla, Volda, Voss, Ørsta, Øvrebø, Å i Lofoten, Ålesund, Aspøy.

M/S POLARBJØRN, ANTARKTIS

Foto fra nettet.

Norge har lang tradisjon for aktiviteter i nord- og sydlige polarstrøk.

Rieber Shipping A/S har hatt flere skip i oppdrag i både nord og syd. M/S Polarbjørn av Ålesund er et av disse skip med postale spor fra sin virksomhet. I sesongen 1982/83 var hun engasjert i oppdrag for den tyske «*Expedisjon Neuschwabenland, Georg von Neumayer Station*».

Bakgrunnen for den tyske stasjon på Sydpolen var at Vest-Tyskland sluttet seg til Antarktistraktaten i 1978 og startet etableringen av stasjonen i 1980/81. Stasjonen kan huse ca. 30 forskere og teknikere i sommerdrift

og 6 personer om vinteren. Den vitenskapelige sommerkampanjen ved Georg-von-Neumayer-stasjonen, oppdrag som bærer av et biologisk program og som grunnlag for en geologisk ekspedisjon inn i fjellene i det vestlige Neu-schwabenland.

To helikoptre fra Wiking Helikopter-Service, var om bord for å støtte det vitenskapelige arbeidet

Konvolutt poststemplet Cape Town Paquebot 15.II.83

Dumont d'Urville

(Base antarctique Dumont d'Urville)
fransk forskningsstasjon på øya
Ile des Pétrels Terre Adélie. Fransk
kravområde i Antarktis. Stasjonen
oppkalt etter den franske oppdageren
Jules Dumont d'Urville.
Stasjonen har plass til rundt 30

overvintrer og 90 om sommeren.
Is og sterk *katabatisk vind forhind-
rer ofte landinger, enten med båt eller
helikopter. «Polarbjørn» med kaptein
Leif M. Gaasø hadde i 1987/88 opp-
drag for den franske forskerstasjonen.

* Kraftig
katabatisk, mest
kjent er de iskalde
vindene
i Antarktis, som
kan ligge på storm
styrke flere måne-
der i strekk

Rederiet har benyttet
forskjellige båt-
stempel på konvolut-
tene.

Frankert med den franske stasjons stempel

M/S POLARBJØRN

Rederi: G. C. Rieber, Ålesund

Bygget av: A/S Vaagen verft, Kyrksæterøra, Bruttotonn 497.

Byggenummer 75. Levert 1975, solgt 1996 til Nederland

Dakshin Gangotri.

I 1981 ble det indiske flagget heist for første gang i Antarktis, og markerte starten på ekspedisjoner i Sørishavet under miljøprotokolen til Antarktistraktaten (1959).

Den første permanente bosetningen ble bygget i 1983 og fikk navet Dakshin Gangotri. I 1989 ble den gravd ut og brukes igjen som forsyningsbase og transittleir, men ble tatt ut av drift i 1990 etter at halvparten

av den ble begravd under isen. Dette er ikke noe mer enn et historisk sted nå.

I den spesielle sesongen 1989/90 seilte «Polarbjørn» med kaptein Leif M. Gaasø for den Indiske forskningsstasjonen.

Interessant at konvolutten for det indiske oppdrag er stemplet på Halley Research Station, den britisk forskningsstasjon i Antarktis.

Konvolutt fra redaktørens samling.

Det første indiske postkontor ble etablert ved Dakshin Gangotri stasjonen med meteorologen G. Sundhakar Rao, som Indias første postmester i antarktisk.

(Erik Chr. Martens)

Endelig tilgjengelig i Norge!

Kun hos:

GiBud.no

POSTKORT FRA EINAR SANSTØLS SAMLING

17. mai i Stavanger. Kort etter 1905. Vi ser det flagger fra Eckhoffhøyden, fra Stavanger Museum og turnhallen. Masse folk i gatene, på Ladegårdsveien og i muse-umsparken. Museet har fremdeles den karakteristiske kuppelen som forsvant ved utbyggingen i 1930-årene. Det sies at det var konstant lekkasje her på regnværsda-ger. Stavanger Sykehus i bakgrunnen. St. Svithunsgate i bakgrunnen til høyre i bildet.

Nedre Strandgate. Kortet er sendt i 1915. Bygningen nærmest oss er i dag ett av verkstedene til Museum Stavanger hvor møbelsnekker Michael Heng holder hus. Andre etasje rommer kontorer til ansatte ved Maritime museum som er en del av Stavanger museum. På dette bildet er bygningen varelager for Concord Canning.

De to neste bygningene tilhører dagens uteliv, men bygningene er jo nå blitt malt hvite som i resten av gamle Stavanger. Pipen i bakgrunnen tilhører Braadlands hermetikkfabrikk, og bakken til venstre i bildet fører opp til Øvre Strandgate.

Utsikt fra Blidensol. Her ser vi hermetikkfabrikken "Venus Packing" (deler av dagens Iddis museum) midt i bildet, men bildet må være fra perioden 1900 - 1905, og da var bygningen ikke blitt hermetikkfabrikk ennå, men den var fremdeles garveri. Helt til venstre ser vi sjømannshjemmet fra 1876, og mellom den og garveriet ligger huset som i dag er arbeiderboligen til Iddis museum. Da var bygningen brun, hvitfargen kom senere. På andre siden av vågen ser vi at Hotel Victoria er bygd (1900) mens tollboden fra 1905 ikke er bygd ennå.

(Einar Sanstøl)

Avsender: Stavanger Filatelist-Klub, postboks 604, 4003 Stavanger

Solgt på Skanfils Vårauksjon 2023:

40.590,-

68.880,-

34.440,-

100.860,-

98.400,-

33.210,-

Innleveringer til Høstauksjonen mottas nå!

Høstens kvalitetsauksjon over frimerker, mynter og sedler avholdes **9. - 12. november**. Har du toppobjekter du ønsker å selge på auksjonen? Ta kontakt med en av våre avdelinger i Haugesund, Oslo, Bergen, Trondheim eller Sarpsborg snarest!

www.skanfil.no Skanfil Auksjoner AS / 52 70 39 40 / skanfil@skanfil.no